

UJVIDÉKI UJIRLAP

Az ujjvidéki nemzeti munkapárt hivatalos közlönye

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 12 kor, fél évre 6 kor, negyed évre 3 kor

Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap

Felolós szerkesztő: MAYER JÓZSEF

Társ szerkesztő: DR. KÖNIGSTADLER OTTÓ

Rendkívüli

körülmények közt rendkívüli törvényjavaslatokkal foglalkozik az országgyűlés. Vajjon ez a kettős rendkívüliség miképpen befolyásolja a tanácskozás hangját, menetét, a vita határait, az ellenzék szerepkörét és jogát? Erre az igen fontos és aktuális kérdésre oly módon felelt meg Tisza a munkapárt értekezletén, hogy világos és szabatos nyilatkozata teljesen eloszlalt minden kétséget.

A helyzet nem kívánja, hogy ez az ülésszak viták és véleménykülönbségek nélkül folyjon le. Hiszen ha azt parancsolná a szükség, hogy minden ellenmondás és bírálat kizárásával tészesen meg bizonyos intézkedések, akkor elmaradt volna az országgyűlés egybehívása. Hogy ez nem maradt el, az világos bizonyítéka a parlamenti vitaközös teljes szabadságának, lehetőségének, sőt bizonyos mértékben szükséges és hasznos voltának is.

Az ellenzék tehát akadálytalanul teljesítheti az új törvényjavaslatokkal szemben is ellenőrző és bíráló hivatását, melynek gyakorlásában sem a kormány, sem a többség nem fogja korlátozni a legkevésbé sem. Egyetlen korlát a haza érdeke. Ezt nem szabad, ezt nem lehet egy pillanatra sem szem elől téveszteni az ellenzéknek, ennél fogva a kritika gyakorlásában csak odaig megy, ahol a hazánk ellenségétől megtámadott nagy érdekeiről van szó; ezen a ponton azonban az egész képviselőház egy emberként fogja teljesíteni hazafias kötelességét.

Ha a parlamenti bírálat egyetlen korlátja a haza érdeke, miben áll akkor a különbség a régi s a mostani politikai helyzet között? Abban, hogy a békés időben minden párt maga határozhatta meg, hogy mit tart a haza érdekében levőnek, míg most ez külsőleg van adva, az ellenség magatartásában. Az a közös érdek tehát, amelyet az ellenség támad és veszélyeztet, az a haza fiai közt vita tárgyává nem tehető, arra a parlamenti bírálat joga ki nem terjed, azt pártkülönbség nélkül minden magyar állampolgár védeni tartozik.

Tisza azt a szilárd reményét fejezte ki, hogy az ellenzék a mostani ülésszak alatt meg fog maradni az elfogulatlan, hidegvérű és alapos tárgyalás keretei közt.

Dr. Szlezák Lajos a szállítási csalásokról.

A most ülésező parlamentnek egyik legfontosabb teendője az, hogy egy oly törvényt alkosson, amely a katonai szállításoknál gyakran észlelt csalásoknak véget vessen. A kormány előterjesztett egy erre vonatkozó törvényjavaslatot, melyet a képviselőház igazságügyi bizottsága már le is tárgyalta.

A főütőköz pontja a bizottsági tárgyalásnak az volt, vajjon a törvényt visszaható erővel ruházzák-e fel avagy sem. A vitában részt vett városunk országgyűlési képviselője, dr. Szlezák Lajos is, aki igen erős logikával felépített érdekes beszédében bevilágított a szállítási csalások egész jogi komplexumába.

Dr. Szlezák Lajos beszéde szószertint a következőképpen hangzik:

Tisztelt Bizottság! Be kell valanom, hogy meglepett az az ellenkezés, melylyel a hadseregszállítási visszaélésekre alkalmazandó szigorú megtorló intézkedések visszaható ereje ellen a bizottsági tagok egy része kelt.

Az ily irányú felszólalások eszenciája abból áll, hogy a büntetőjogi elméletek nem engedik meg a törvényt visszaható erejének proklamálását.

Nem vonom kétségbe, hogy e tétel elméleti igazsága vitathatlan.

De ezzel szemben áll az az igazság, hogy nem az elméletek szülik a törvényt, hanem az élet változó szükségletei és hogy nem az elmélet ad erőt a törvénynek, hanem a benne rejlő igazság és erkölcs.

Az a törvény, amely éppen csak elméleti szempontoknak felel meg, de nem elégíti ki azokat az igényeket és érdekeket, melyeknek megvédésére alkotva lett, célját tévesztett, hatálytalan alkotás.

És ha meggondolom, hogy ez a törvényjavaslat a legalvalóbb és legveszedelmesebb büntettek megtorlását célozza, igazán könnyen nem ítom el elméleti szkrupulusaimat.

A másik szempont, amely a vitatott szakasz elfogadására és a törvényt visszaható erejének kimondására késztet, az, hogy büntetőtörvénykönyvünkben egyáltalán nincs intézkedés, amely az előtűnt fekvő javaslattal védeni kívánt nagy érdekek kellő megóvásáról gondoskodnék.

És ha azt mondják a visszaható erő kimondásának ellenzői, hogy ilyen törvényszakasz halomra dönt minden elméletet, akkor ezzel szemben azt mondom, hogy a posztó- és bakancsszállító csallók gonoszsága is halomra döntött minden elméletet.

A büntetőtörvénykönyv kodifikálni és kriminalizálni iparkodott minden elképzelhető emberi gonoszságot.

De arra nem gondolt, hogy lesznek emberek, ha ugyan embereknek nevezhetők, akik saját katonáink ezreit, kik a hon és mindnyájunk védelmében napon- és hónapokon át ezer szenvedéssel és halállal és a külső ellenség mindent elpusztítani fenyegető tulerejével szemben oly hőiesen küzdenek, és a kiket a szerencsés sors az ellenség golyójától megkímélt, hogy ezeket a hősöket a legutaltasabb kapzsiságból a legborzasztóbb halál áldozataul dobják oda.

Nem hiszem, hogy van ember, barát vagy ellenség, a ki ennek a gaztettnek förtelmességét helyesen megítélni nem tudná!

És milyen büntetést lehet azokra az emberi mivoltukból kivettett gonosztevőkre alkalmazni a mai jog szerint?

Darvai Fülöp t. képviselőtársam annyira irtózik a törvényt visszaható erejének kimondásától, hogy szerinte jobb lenne a dolgot úgy áthidalni, hogy e gonosztevők a katonai bíróság kompetenciája alá utaltassanak.

Am elfelejt t. képviselőtársam, hogy a bírósági hatáskör dolgában se nekünk, se a közóhajnak nincs irányító joga és ereje.

Hiszen köztudomású, hogy a szegedi csalók dolgában a kir. Kuria a civilbíróság hatáskörét állapította meg.

És ha Darvai igen t. képviselőtársam a katonai büntetőtörvényből általa idézett szakaszt figyelmesebben elolvassa, látni fogja, hogy katonai büntettről és katonai bíróság hatásköréről csak abban az esetben lehet szó, ha a tettes azzal a határozott céltalattal szegte meg szállítási kötelességeit, hogy ezáltal az ellenzéknek használjon.

A szóbanforgó csalásoknál azonban a jogtalan vagyonszerzésen túllékvő ez a különös célzat, amely a katonai büntett tényálladékhöz és a katonai bíróság hatásköréhez szükséges, — hiányzik.

Mily szakaszok alapján lehetne tehát a fennálló jog szerint ezeket a gonosztevőket büntetni?

A büntetőtörvénykönyvnek Darvai képviselőtársam által idézett szakasza — úgy tudom — két évi fogházbüntetést szab ki, mint

maximumot az ott meghatározott büncselekményre.

Nem akarok annak a kérdésnek fejtegetésénél időzni, vajjon a 2 évi maximális fogházbüntetés kielégíti-e valakinek jogérzetét ezekben az esetekben.

Maga Darvai és Lengyel t. képviselőtársaim is érezhetik ennek elégtelenségét, amikor azt fejtegetik, hogy a csalás büntetének elemei is fenniorogván, a halmazati büntetést lehet alkalmazni.

Egészen eltekintve attól, hogy a halmazati büntetés is a közismert esetek legtöbbször kevés lenne, nem állna arányban az elkövetett büntett mérhetlen veszélyességével és az okozott kárral, de kérdés lehet-e a csalás büntetőfogalmához megkívánt tényálladási elemeket minden esetben, nevezetesen azokban az esetekben is konstatálni, a mikor az átvétel körül is esetleg bűnös összejátszás forog fenn?

Hol van ezekben az esetekben a megfellelés, amely a csalás forgalmához feltétlenül megkívánatik?

E gonosztevők büne oly súlyos, t. Bizottság, hogy az ő megfelelő megbüntetésüket nem szeretném egy igen kevés bírói döntésre és kazuistikára bízni, hanem világos és sújtó rendelkezéseket óhajtanék törvénybe iktatni, ha mindjárt elméleti sérelmekkel is.

Némi inkonkvenciát is látok a büntetőjogi visszaható erő ellenzőinek magatartásában, a mikor a vagyonelkobzás visszaható erejét már megszavazták.

De itt másrészt annak a véleményemnek tettem ki a szót, hogy a vagyonelkobzás szankciója a legtöbb esetben illuzoriós lesz, mert az a gonosztevő, a ki a legalvalóbb vagyonszerzés céljából ezeket a gaztettekre oly nyugodt, számító lelketlenséggel vetemedik, aligha fog megfeledezni a szákmány biztosításáról a maga javára.

T. bizottság! A fenyegetett nemzeti lét védelmében küzdő, szenvedő és halni kész hőseink egészsége, testi épsége és élete ellen a leglelkettelebb alattomos módon követek el hazaáruló büntetéseket azok, kiknek megfelelő büntetést akarja a szóban forgó szakasz biztosítani.

Az én lelkiismeretem akkor lesz nyugodt, ha nem elméleti aggályokra hallgatom, hanem a gonosztevők megtorló és elretentő megbüntetéséhez szükséges fegyvert adom az igazságszolgáltatás kezébe.

Megszavazom a törvényt visszaható erejét.

A „Matica“ főtítkárát felmentette a bíróság.

Az ujvidéki „Matica Szrpszka“ volt főtítkárát dr. *Osztojits* Tihamért, — a ki jelenleg internálva van, — dr. *Dungyverszky* Gedeon, a Matica elnöke állásától felfüggesztette, mert a Matica ügykezelésébe olyan szellemet akart belevinni, amely nemcsak a hazafisággal össze nem egyeztethető, de ellenkezik a Matica vezetőségének meggyőződésével. Különösen vétett a volt főtítkár azzal, hogy a Matica kiadásában egy olyan naptárféle évkönyvet szerkesztett, amely kizárólag Petár király, Sándor szerb trónörökös és Nikita montenegrói király fényképeit közölte és a szövetség is erősen hadilábon volt a magyar közjog alapvető tételeivel.

Osztojits Tihamér dr. volt főtítkár a *nemzetiségi* irodalom terén fáradhatlanul dolgozott és ilyenirányú tevékenységével most újból ellentétbe került a törvényekkel, ami miatt a vádlottak padjára került.

Osztojits Tihamér dr. ugyanis a zombori szerb dalárda jubiláris ünnepélyére a „Szerb dalárdák feladata“ címmel dolgozatot írt, amelyet 500 példányban kinyomattatott és elküldte azokat *Lallosevits* János dr. zombori ügyvédnek, mint a zombori szerb dalárda elnökének, hogy az általa szerkesztett *Guszle* című lap mellékleteként kiadassék.

Ez ép akkortájt volt, amikor a józanul gondolkodó szerb nép a háboru által előidézett helyzetre való tekintettel az összes szerb lapokat megszüntette és így a *Guszle* sem jelent meg és az 500 példány *Lallosevits* dr. padlására került, hol a gyakran házkutatást tartó rendőrség azt meg is találta. Az ügyészség több kitételben *izgatást* vélt látni és vádat emelt.

A zombori törvényszék tegnap tárgyalta a nagy érdeklődéssel várt ügyet és *Paiaj* Sándor dr. neves zombori ügyvéd hatásos védelme után, — miután kimutatta, hogy a vádiratheli fordítás hézagos, és ezt *Margalits* Ede egyetemi tanár, bírósági szakértő is megerősítette, *Osztojits* Tihamért felmentette. Az ügyész fellegbezt.

A főkiszállásmester.

— Zamaróczy volt ujvidéki járásbíró fegyelmi ügye. —

Zamaróczy István előbb titeli utóbb ujvidéki járásbíró innen Körösbökényre került, ahol azonban a körösbökényi járásbírószék három bírása nem a legszívélyesebb és legkollégialisabb viszonyban van egymással. A vezető-jársbíró állandóan nem a leg-hizelgőbb módon nyilatkozik kártársairól, akik szintén nem maradnak adósok és főnökük viselkedéséről szintén némi csipős mellékzettel nyilatkoznak Körösbökény társadalmá előtt.

Schwester Ferenc vezetőjársbíró jelentéseiben állandóan kifogást emelt *Zamaróczy* István

Május 1-én

FÜSTTETLEN

NAP

Minden

dohányzó

rójja le

füstadójt!

és *Buday* Zoltán járásbírók hivatali működése ellen, amire a bírák társaságban kijelentették, hogy *Schwester* egyáltalán semmit sem dolgozik, hivatalos teendőit mással végezteti, a kiszállásokat, amelyeket arányosan fel kellene osztani, egyedül magának foglalja le és anyagi ügyeinek elintézésénél sem viselkedik korrektül. Midőn ez a vezetőjársbíró tudomására jutott, feljelentette kollégáit az aradi törvényszék elnökéhez.

A nagyváradai ítélőtábla fegyelmi tanácsa tegnap tárgyalta az ügyet.

Dr. *Imrik* Péter ismerteti a vádhatározatot, a mely szerint *Zamaróczy* István járásbíró nem viseltett felelősséggel, mindenütt becsmérelte, sértő kifejezésekkel illette, elnevezte főkiszállásmesternek s azt állította, hogy temivalóit mással végezteti és egyáltalában semmit sem dolgozik.

Zamaróczy István azzal védekezik, hogy a vezetőjársbíróról tett kijelentései megfelelnek a valóságnak. *Schwester* őt és *Buday* állandóan üldözte, a mellékjövédelmektől elvonta és társaságban minden alkalommal sértően nyilatkozott bírótársairól. A vezetőjársbíró nem nevezte *főkiszállásmesternek*, hanem csak *körösbökényi II. Vilmosnak*, mivel a hatalmaskodó járásbíró mindenki így nevezte.

Ezek után a bíróság a tárgyalást elnapolta.

Kiteleptik a szerelemtanyákat.

— Megtisztul a belváros. —

Még az 1913. évi december hó 30-iki városi törvényhatósági bizottsági közgyűlés, — engedve a közönség és főleg az érdekelt környékbeliek jogos felszólalásának, határozatilag kimondotta, hogy a II. kerület forgalmas tájékán eddig elhelyezett szerelemtanyákat kitelepteti, ezzel megmenti ezt a jobb sorsra érdemes és fejlődőképes városrészt a bémintó akadálytól, és az onnan kiteleptendő szerelemtanyák részére a légszuszgyár mögötti területen megállapított árért megfelelő nagyságu telkeket bocsájt rendelkezésre.

Mi sem természetesebb, mint hogy a légszuszgyár és környékén lakók tiltakoztak az új szomszédok ellen és ezen tiltakozásuk felelkezés formájában törvényes alakot is öltött. Másfél éves bolyongás után e hó 20-án írta alá a belügyminiszter azt a végzést, amely ma érkezett le a városhoz, és amelyben a miniszter a feleb-

bezt elutasította és a közgyűlési határozatot egész terjedelmében, — csak azzal a változtatással, hogy ilyen üzleti engedély csak rendőrhatalósági engedéllyel ruházható át, — *jóváhagyta*.

A közgyűlési határozat szerint a kiteleptetés végső határideje 1914. április 30-a lett volna. A miniszteri jóváhagyás késedelmessége folytán ez a terminus természetesen kitolódik, de ez sokára ne jelentse azt, hogy a II. negyed „kellemetlen lakói“ a mai háborus állapotokat arra használhassák fel, hogy építkezési nehézségekre és egyéb akadályokra hivatkozva, ezt a terminust hosszúra eltolhassák.

Ujvidék rohamosan fejlődő város, minden kárbaesett nap, amely örvendetes fejlődésében megakasztja, büns mulasztás volna önmagunk ellen.

Ujvidék leendő új polgármestere: *Profumá Béla* bizonyára sürgős módját fogja ejteni annak, hogy megtisztuljon a belváros az örökvig házaktól, és azoknak festett arcú lakóitól.

HIREK

Kitüntetett vezérkari százados. *Dormándy* Géza, vezérkari százados, a petrovaradini—ujvidéki várparancsnokság volt vezérkari főnökét a király a kirilbabi győzelmes csatában kifejtett érdemeiért a vaskoronarend 3. osztályával tüntette ki.

Pályázat az ujvidéki plébániára. *Várady* L. Árpád dr. kalocsai érsek május 22-iki határidővel kiírta a pályázatot az *Amon* Pál dr. ujvidéki apátplebánosnak kalocsai kánonokká történt kinevezése által „jogilag és tényleg megürült“ ujvidéki plébánia-javadalomra. A plébánost a katólikus hitközség, a melyre a város a kegyuri jogokat ruházta, választja.

Előléptetett ujvidéki vasutasok. A kereskedelmi miniszter a Máv.-nál eszközölt május elseji előléptetések alkalmával *Hollós* Miksa ujvidéki-titeli osztálymérnököt a VI. fiz. o. 3. fokozatába főmérnöké, *Farkas* Lajos ujvidéki állomásfőnököt a VII. fiz. o. 3. fokozatába ellenőrré, *Mayor* József és *Grkivics* Imre ujvidéki hivatalnokokat a IX. fiz. o. 1. fokozatába léptette elő. — Itt említjük fel, hogy *Skutelszky* Emil volt ujvidéki állomásfőnököt, aki ma is kedves emlékében él az ujvidéki közönségnek, Budapest nyugati pályaudvari állomásfőnöké neveztek ki.

Kitüntetett hős. *Eckstein* Lajos dr. ujvidéki orvost, aki az ujvidéki f. cs. és kir. gy. e.-nél mint segédorvos előbb a déli, utóbb az északi harcstínterben tett megbecsülhetlen szolgálatot, a király az ellenséggel szemben tanusított vitéz és önfeláldozó magatartásáért a *Signum laudis*-sal tüntette ki.

A rendező pályaudvar tervei. A kereskedelmi miniszter az ujvidéki rendező pályaudvar közigazgatási bejárásáról felvett jegyzőkönyvet s a rendező pályaudvar építési terveit jóváhagyta, az építési engedélyt megerősítette és az idegen területek megszerzésére szükséges ki-sajátítási jogot megadta.

Behívták a színházi karmestert. *Gedenk* József a Füredi Béla jelenleg itt működő színtársulatának kitűnő második karmestere, aki néhány hónappal ezelőtt még az északi harcstínterben lelkesítette nagyszerű zenekarával a hadbavonulót, egy idő óta szabadságon volt. Ma azonban váratlanul behívót kapott a 9. gyalogezredtől, hogy annak hadkiegészítő parancsnokságánál sürgősen jelentkezzen. *Gedenk* József színházi karmester tehát a vig operettek helyett ismét a harcosokat lelkesítő zenekart fogja vezényelni.

Sebesült mun.-biztosító pénztári tisztviselő. Az ujvidéki kerületi munkásbiztosító pénztárnak hadbavonult derék és hős tisztviselőjének imár három halottja és több sebesültje van. A szomorú listát most egy újabb sebesült tisztviselő neve egészíti ki: a *Juristics* Antalé, aki az északi harcstínterben balkezén fegyvergyógytól és két lábán spranelltól találva súlyosan megsebesült. *Juristics* az ujvidéki Andráscsok utcai járdakórházban áll kezelés alatt.

Sertésvásárlás. A hadtáparancsnokság közvetítésével Ujvidék város tanácsa 100 drb., a Vörös Kereszt egylet pedig 20 drb. kövér sertést vásárolt. A hadtestparancsnokság ezen előképen eljárásával a város lakosságának osztatlan elismerését érdemelte ki magának.

A Vörös Félhold javára. Ujabbán a Vörös Félhold javára a város polgármesteri hivatalánál a helybeli állami polgári leányiskola gyűjtéseképen 85 K. 52 fillér, az Ujvidéki Magyar Kaszinó adományaképen 10 korona folyt be.

Volt ujvidéki színházi karmesterből — huszárhadnagy. A hadsereg legújabb, ha nem legfiatalabb hadnagya: *Müller* Mátyás szegedi színházi karmester, akit közönségünk még a *Makó* féle szegedi színtársulat szereplése idejéből előnyösen ismer. *Müller* Mátyás valamikor aktív huszártiszt volt. A vagyonos, daliás huszártiszt uri módon élt, ami tekintélyes vagyonát fel-

emésztette, úgy hogy a bohém hajlamu fess katona látván, hogy uri életét ily bőkezű pénz pazarlással nem folytathatja Bécsbe ment és megszerezte a katona karmesteri diplomát. Onnantul kezdve a svadron helyett a zenekart dirigálta. Utóbb színházi karmester lett és mint ilyen is a legjobb karmesterré küzdötte fel magát. Most, hogy a hazának minden hü fiára szüksége van, visszakérte a rangját és a karmesteri pulpitust ismét felcserélte a lóval, melyet ép oly décegen ül meg, mint annakidején, régen, békében, amikor még a pénznek nála nem volt értéke. Mert *Müller* Mátyás huszárhadnagy számtalan bohém bravúrja közt a legelegánsabb kalandja az volt, amikor Carola Céciliát különvonaton vitte fel Bndapestre, nehogy leküsse a Somosy oriumban — a főpróbát.

A termőföldek megművelése. *Profuma* Béla alpolgármester és *Payerle* Nándor rendőrőfkapitány kedden bejárták az ujvidéki határban levő fekvő termőföldeket és megállapították, hogy egy szágoldas terület kivételével minden talpalatnyi termőföld gazdasági művelés alá van vonva. A terméskilátások a legjobbak úgy, hogy teljes bizalommal tekinthetünk a jövő gazdasági év elé.

Hol a pénz? Megirtuk, hogy *Schossberger* Jenő, derék hős földünk, aki Irkutzkban orosz hadifogoly, haza táviratozott, hogy jól van és pénzt kér. Aggódo szülei nyomban táviratilag küldték a kért pénzt és ma ígban a hitben voltak, hogy az elküldött 500 rubel már fiuk zsebében van. Ma azonban újabb távirat jött, amelyben a hettekkel ezelőtt kért pénzküldeményt megszürteti. Minthogy a pénz elment, a szülők megrekklamálták a nyomavesszett pénzt, amelyet bizonyára megtalálnának egy lelketlen orosz hivatalnok, vagy fogolytáborba beosztott orosz katona zsebében. Ha már ki nem adta.

Hír egy przemysli hóstól. *Jankovits* Dusan ujvidéki földünk, városi törvh. biz. tag, aki mint huszárfőhadnagy az északi harcstínterben a körülzárt Przemyslből orosz hadifogságba jutott, táviratilag értesítette Ujvidéken élő hozzátartozóit, hogy Asztrahában hadifogoly, jól van és várja családja értesítéseit. Ez a távirat az első híradás, amely a Przemyslben hadifogságba jutott ujvidékiektől eddig megérkezett.

Javuló közegészségügyi állapotaink. Az április hó 19-től 25-ig terjedő héten ismét örvendően javultak városunk közegészségügyi állapotai, úgy hogy a veszedelmesebb arányokat ölteni

szokott járványok teljesen megszűnteknek tekinthetők. E héten 1 differia, 3 fültőmirigylob és 5 kanyaró eset fordult elő. *Himlő és nyakszírtmervédés már 2 hete nincsen, kiütéses tifus pedig már 4 hete nem fordult elő.* Kamendin pusztá, ahol himlő 3 hét óta nem észleltetett, a zár alól feloldatott.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Buzs-tér 5. szám.

A szerkesztésért ideiglenesen felel:
dr. Köngstättler Ottó.

Színház.

— Impressziók. —

Több mint három hete játszanak Fürediek Ujvidéken, s nem egy tagról még meg sem emlékezünk. Nem rajtunk mulott, de a színtársulat tagjain sem: a műsor, melyet háborus időben összeállítani igen bajos, mert a fővárosi színpadok ujdonságai majd mind selejtesek, az oka. A színtársulat tagjai közül sokan még nem léptek ki a sablonos keretből, s mélyebb benyomást még nem gyakorolhattak.

Itt van *Szűcs* Irén, a tavalyról ismert jeles komika, a ki közönségét mindig megnevetteti anélkül, hogy ez bármikor is a jóízű rovására történne. A komikai vénája, a száraz humor sohasem téveszt hatást, amit annál is inkább sokra értékelünk, mert *Szűcs* Irén (s evvel egy kedves titkot árulunk el) — egészen fiatal nő.

Zalai Margit szépen beszél s elegáns, a minő csak egy társasági nő lehet. Alakításával igazi illuziót ébreszt, s csak azt az egyet lehet sajnálni, hogy oly nagyon ritkán lép a közönség elé.

Fekete Rózi, a társulat naivája — nem naiv. A mit dicséretre mondunk, mert ez a leány tudatosan mintázza alakjait. De a mit a közönségnek nyújt, az úde s gyermekiesen kedves. Nagyon jó naiva, a kiből meleg szív beszél.

Izsó Miklóst nem kell újból felfedezni. Elsőrendű komikus, a ki csak mint rendező nagyobb. Vagy talán ez sem igaz, mert legjobb mint igazgató. A telt házak legalább ezt bizonyítják.

5000.

H. M. eln. 18.—1915

szám.

Bevonulási hirdetmény.

A népfölkelésre kötelezetteknek az 1886. évi XX. t.-c. alapján történt általános behívása folytán azok az 1891. és 1895. évben született népfölkelésre kötelezett egyének, kik az 1915. évi február 18-tól március 24-ig terjedő időben megtartott népfölkelési bemutató szemlén vagy a későbbi utóbeimutató szemlén

népfölkelési fegyveres szolgálata alkalmasnak találtattak 1915. évi május 15-én — amennyiben névszerint felmentve nincsenek — a népfölkelési igazolványi lapon feltüntetett m. kir. honvéd kiegészítő illetőleg cs. és kir. kiegészítő kerületi parancsnokság székhelyére népfölkelési tényleges szolgálata bevonulni tartoznak.

Ezen rendelkezés a cs. kir. osztrák népfölkelés illetőleg Bosznia-Hercegovinában a második tartalék behívása folytán kiterjed mindazon 1891. és 1895. évi születésű osztrák állampolgárokra illetőleg bosznia-hercegovinai tartományi illetőségű egyénekre is, kik a magyar szent korona országai területén a fent megjelölt időközben a népfölkelési fegyveres szolgálata alkalmasnak találtattak.

Az Ausztriában tartott népfölkelési szemlén alkalmasnak talált, de jelenleg itt tartózkodó 1896., 1895. és 1891. évi születésű népfölkelésre kötelezett osztrák állampolgárok azonban azonban bevonulni tartoznak.

Mindazon magyar honosságú egyének, kik önkéntes pelépés folytán a cs. és kir. közös hadseregbe vagy a honvédségbe (akár mint egyéves önkéntesek is) már besoroztattak, tekintet nélkül arra, hogy mely születési évfolyamba tartoznak, tényleges szolgálata 1915. évi május 15-én bevonulni kötelesek.

Ezenkívül behivatnak ugyan-csak 1915. évi május 15-ére népfölkelési tényleges szolgálata a tartózkodási hely szerinti honvéd kiegészítő parancsnokságához mindazon — eredetileg a hadsereghez illetőleg honvédséghez beosztott — magyar honosságú népfölkelésre kötelezett volt pórtartalékosok, akik katonai kiképzés céljából szolgálati kötelezettségük ideje alatt nem hivattak be és így katonailag kiképezve nincsenek; továbbá azon bármely felekezethez tartozó népfölkelésre kötelezett felszentelt papok (főlavott lelkészek), akik volt hivatusukat bármely okból nem folytatták.

A bevonulók bevonulásuk alkalmával lehetőleg alsó és felső ruhát, felső posztó kabátot és erős lábbelit, de mindenesetre evőeszközt, evőeszcst és 2 napi élelmet hozzanak magukkal.

Ezen ruházati és felszerelési tárgyak, amennyiben a katonai szolgálataban használhatóknak minősítettnek, értékük szerint meg fognak térítettni.

A bevonulási alkalmával a népfölkelési igazolványi lap (igazolványi könyv) birtokosa a vasutakon harmadik (gőzhajón második) osztályon ingyen utazik; ez a népfölkelési igazolványi lap (igazolványi könyv) azonban a vasuti-, gőzhajó állomáson jóval a vonat vagy hajó elindulása előtt az állomás jegypénztáránál lebejegyzendő.

Azon behívott népfölkelésre kötelezett, aki a kitűzött határidőre és helyre be nem vonul, karhatalommal vezették elő s a katonai behívás iránt tanusított engedetlenség megbüntetéséről szóló 1890. évi XXI. t.-c. 4. §-a értelmében két évig terjedhető börtönnel büntetettik.

A magyar királyi honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe önként belépni óhajtó népfőkelésre kötelezett a törvényes korlátok között a csapattest maga választhatja, a tényleges szolgálatra történt bevonulása után azonban csak azon csapattesthez kérheti felvételét, a hová mint népfőkelésre kötelezett besorozását nyerte.

Kelt, 1915. évi április havában.

11082. szám.

kig. 1915.

Hirdetmény.

Alulírott városi tanács az 1909. évi XI. t.-c. 4. §-a értelmében közhírre teszi, hogy az 1914. évre érvényesített országos betegápolási pótdadó kivetési lajstrom I. évi április hó 26. napjától május hó 3. napjáig a városháza 13. ajtó szám alatti termében közszemlére van kitéve oly célból, hogy azt mindenki megtekinthesse.

A lajstrom eme kitételének a felelősségi határidő megállapítására nincs kihatása, mert az csupán az adókövetés nyilvánosságának és az adózók bővebb felvilágosításának érdekében történik.

Ujvidék szab. kir. város tanácsa 1915. évi április hó 22. napján.

Profuma Béla s. k.
alpolgármester.

11347. sz.

kig. 1915.

Pályázati hirdetmény.

Ujvidék szabad királyi város közönsége által a m. kir. honvéd hadapródiskoláknál létesített alapítványi hely a folyó évben előtti felavatás következtében megüresedett és ehhez képest ezen alapítványi hely az 1877. évi XXIII. t.-c. értelmében szervezett pécsi honvéd hadapródiskola I. évfolyamában — 1915—1916. tanév kezdetén — betöltendő lesz.

Felhívtnak ennél fogva a pályázni óhajtók, hogy a szabályszerű mellékletekkel felszerelt pályázati kérvényeket, melyhez az általában megkívánt okmányokon kívül az *ujvidéki illetőséget* igazoló, továbbá *olyan bizonyítvány is csatolandó*, hogy a pályázó szegényebb sorsú szülők gyermeke (alapítványi oklevél III. pont) I. év július hó 15-éig Ujvidék szab. kir. város polgármesteréhez annál inkább nyújták be, mert a később érkezett pályázati kérvények figyelembe vételét nem fognak.

A pályázati feltételek az érdeklődők által a városi tanács katonai ügyosztályában (városháza II. emelet 43. ajtószám) a hivatalos órák alatt betekintheők.

Ujvidék, szab. kir. város tanácsa, 1915. évi április hó 24-én.

Profuma Béla s. k.
alpolgármester.

ELADÓ

esetleg

BÉRBEADÓ

néh. Izsáky Jakab

Zrinyi Ilona-utca 3. sz. a. háza.

Bővebbet megtudni dr. FREUND EDE ügyvéd végrendeleti végrehajtónál.

Hálószoza

berendezés

igen szép, alig használt
olcsón eladó.

Cim

a kiadóhivatalban.

ELITE KÁVÉHÁZ

a legelőkelőbb közönség találkozóhelye.

Kiadó lakás

FARKAS LAJOS gépkereskedőnek

Temerini-utca 6. sz. házban

egy 3 utcai szobából előszobából s összes

mellékhelyiségek

ből álló

emeleti lakás

1915. évi

május hó 1-étől

kiadó. Bővebbet Farkas

Lajos gépkereskedésében.

SZÉP LAKÁS,

mely négy szobából az összes mellékhelyiségekből áll, KERTTEL vagy SZÉP UDVARRAL azonnal KERESTETIK.

Szíves ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.